

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/41/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224201684
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:1224201684.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v právnej veci navrhovateľa ako osoby povinnej platiť výživné: A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX, C., proti plnoletému dieťaťu ako osobe oprávnenej na výživné: D. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. X, C., o zníženie výživného, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Mestského súdu Bratislava II č. k. 59Pc/26/2024-93 zo dňa 14.10.2024, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zníženia výživného na plnoletého syna zo sumy 350 eur mesačne na sumu 130 eur mesačne (alternatívne zrušenia vyživovacej povinnosti v celosti) a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil podľa ustanovení § 62 ods. 1, 2 a 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 8 Zákona o rodine, vecne tým, že návrh navrhovateľa posúdil ako nedôvodný v celom rozsahu. Uviedol, že navrhovateľ zdôvodňoval návrh tým, že na základe posledného rozhodnutia z roku 2016 mu bola uložená povinnosť platiť výživné 350 eur mesačne, pričom vtedy dosahoval príjem zo zamestnania v G. 1400 eur mesačne, od 30.12.2023 je na dôchodku a jeho dôchodok je 801,60 eur mesačne, a vzhľadom na zmenenú životnú situáciu a znížený príjem sa domáha zníženia výživného, pričom žiada preveriť, či vôbec sa jeho syn pripravuje na výkon budúceho povolania, keďže s ním nekomunikuje. Plnoletý syn s návrhom nesúhlasil, uviedol, že študuje na Univerzite sv. Cyrila a Metoda v Trnave, a v súvislosti so štúdiom sa zvýšili náklady na študijnú literatúru a na dopravu (C.), pričom suma 350 eur mesačne, ktorú jeho otec hradí, nepokrýva náklady študenta vysokej školy, navyše má tiež zvýšené výdavky na terapiu.

3. Súd porovnal aktuálne pomery s tými v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom a posúdil návrh navrhovateľa ako neopodstatnený. Súd mal preukázané, že rozsudkom bývalého Okresného súdu Bratislava III č. k. 51P/304/2016-40 zo dňa 25.11.2016 bolo manželstvo rodičov t.č. plnoletého syna rozvedené a v zmysle rodičovskej dohody bol vtedy maloletý D. zverený do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola uložená povinnosť platiť na neho výživné v sume 350 eur mesačne. Od roku 2016 na stranách oboch účastníkov konania došlo k zmene pomerov. V čase posledného rozhodovania otec pracoval ako operátor v G., H., s čistým priemerným mesačným príjmom 1232,89 eur, aktuálne navrhovateľ odišiel z dlhoročného zamestnania zo spoločnosti G., H. a od 30.12.2023 je na predčasnom starobnom dôchodku, ktorý poberá vo výške 801,60 eur, pričom v novembri 2023 dosahoval brutto príjem 2547,51

eur, v decembri toho istého roku 2207,93 eur. Bola mu vyplatená vianočná odmena 1341 eur, jubilejná odmena 800 eur, odchodné 15607,83 eur a odchodné akcie D. 1873,41 eur. Z druhého piliera mu bolo vyplatených 12489,69 eur a z tretieho piliera 24199,98 eur. Navrhovateľovi bol diagnostikovaný akútny vertebrogenný algický syndróm a poškodenie driekových a iných medzistavcových platničiek s radikulopatiou. Podľa vlastného vyjadrenia, kvôli zdravotným problémom s chrbticou musel predať svoj starý byt a kúpiť si nový. V domácnosti žije sám, má priateľku, ktorá však má zabezpečené vlastné bývanie. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Okrem 2-izbového bytu nevlastní žiaden nehnuteľný majetok, ani hnutelné veci väčšej hodnoty. Pravidelné mesačné výdavky vyčíslil nasledovne: nájom 210 eur, telefón a internet 15 eur, MHD 36 eur, zdravotná starostlivosť 50 eur, potraviny a drogeria 220 eur, oblečenie a obuv 110 eur, kultúra 15 eur, vyživovacia povinnosť 350 eur (výživné navrhuje 130 eur), spolu 1006 eur. Súd konštatoval, že na strane osoby povinnej platiť výživné došlo k zmene, konkrétne k poklesu jeho príjmu, spôsobenému odchodom do predčasného starobného dôchodku a tiež sa jej čiastočne zhoršil zdravotný stav súvisiaci s problémami chrbtice.

4. Plnoletý syn navrhovateľa bol v čase posledného rozhodnutia o výživnom v roku 2016 žiakom 7. triedy ZŠ, matka uvádzala zvýšené výdavky na zdravotný stav dieťaťa so špeciálnou diétou, mimoškolské aktivity mal bežné, do školy chodil pešo. V súčasnosti je študentom 2. ročníka vysokej školy, študuje na Univerzite sv. Cyrila a Metoda v Trnave. Býva s matkou v 1-izbovom byte, kde si 1-izbu rozdelili na polovicu, vo svojej izbe nemá ani okno. V súvislosti so štúdiom sa zvýšili náklady na študijnú literatúru a náklady na dopravu (C.), určité školské predmety vyžadujú návštevu aj počas víkendov. Navštevuje aj terapeutické stretnutia na Poliklinike Tehelná, 2-krát do mesiaca, za ktoré platí 50 eur za sedenie. Brigádnicky si neprivyrába, trpel úzkosťou, mal strednú depresiu a musel chodiť na terapie. Otec mu nikdy neprispel nad rámec výživného. Plnoletý syn vyčíslil výdavky na bývanie nasledovne: nájomné 200 eur, ZSE 50 eur, internet a TV 40,10 eur, hypotéka 247,56 eur, bezúčelová pôžička 91,93 eur, celkovo 629,59 eur, t.j. na jednu osobu 316,74 eur, ročná daň za byt 46,80 eur, ďalšie pravidelné mesačné výdavky uviedol: psychoterapeut 100 eur, očný lekár 16 eur, zubár 4 eurá, ISIC karta 1,70 eur, školské pomôcky 102,41 eur, MHD C. 14 eur, MHD Trnava 10 eur, strava 270 eur, oblečenie 19,16 eur, drogeria a hygiena 40 eur, záujmová činnosť 25 eur, mobil 15 eur. Celkové svoje mesačné náklady vyčíslil v sume 934,01 eur. Súd dospel k záveru, že na strane osoby oprávnenej na výživné došlo k podstatnej zmene pomerov, keď v čase predchádzajúcej úpravy mal 12 rokov a navštevoval základnú školu, v súčasnosti má 20 rokov a navštevuje vysokú školu, teda nastúpil do školy vyššieho stupňa, čo jednoznačne predstavuje podstatnú zmenu pomerov. Súd aktuálne ustálil odôvodnené výdavky dieťaťa v sume cca 700 eur. Oprávnené potreby dieťaťa na základnej škole a počas vysokoškolského štúdia sú neporovnateľne rozdielne, keď možno konštatovať nárast odôvodnených potrieb, ale predovšetkým zvýšené náklady spojené so štúdiom (študijné pomôcky, bývanie, cestovanie). Štúdiom na vysokej škole predstavuje časovo ohraničený úsek prípravy na budúce povolanie, kedy výdavky oprávnenej osoby kulminujú (Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 12.05.2014 sp. zn. 11Co/177/2014).

5. Súd porovnával aj pomery matky dieťaťa, nakoľko aj táto má voči nemu vyživovaciu povinnosť a zároveň je osobou spolužijúcou v jednej domácnosti s ním. Matka bola v čase posledného rozhodnutia o výživnom v roku 2016 zamestnaná ako asistent na I. G. C. J., priemerný mesačný netto príjem za rok 2015 deklarovala v sume 458,29 eur a za obdobie od januára 2016 do septembra 2016 v sume 448,49 eur. V súčasnosti pracuje ako súdna tajomníčka na D. G. C. J., priemerný mesačný netto príjem za obdobie jún 2023 až december 2023 predstavoval sumu 1464,46 eur, a za obdobie od januára 2024 do augusta 2024 sumu 1134,56 eur. S plnoletým synom bývajú v 1-izbovom byte zaťaženom 100% hypotékou, splátka hypotekárneho úveru je vo výške 260 eur, dofinancovanie riešila matka ešte bezúčelovým úverom, kde jedna splátka predstavuje sumu 92 eur, spolu ide o cca 360 eur. Náklady na bývanie zahŕňajú nájomné 200 eur, internet + UPC 40 eur, elektrina 50 eur, na stravu v domácnosti minú mesačne cca 250 eur, matka má výdavky na injekcie na problémy s kolenom. Porovnávajúc pomery matky v čase posledného rozhodovania o výživnom so súčasnými pomermi súd konštatoval, že matkin príjem výraznejšie stúpol. Po rozvode v roku 2016 si musela zobrať hypotéku na 1-izbový byt, ktorý spláca a v ktorom žije s plnoletým synom, zdravotný stav sa jej mierne zhoršil. Inak sa jej osobné a majetkové pomery výraznejším spôsobom nezmenili.

6. Súd dôvodil, že jeho povinnosťou v konaní o výživnom rodičov voči deťom je prihliadnuť na tzv. potencialitu príjmov, t. j. k zjavne nevyužitým schopnostiam. K tvrdeniam povinného, že výživné 350 eur sa mu zdá neadekvátne, vzhľadom k jeho zdravotnému stavu, súd upriamil pozornosť na to, že pri rozhodovaní prihliadol aj na túto skutočnosť, avšak jeho zdravotné problémy s chrbticou, poškodenie

platníčiek, nie je až tak závažného charakteru, že by bol úplne vylúčený z trhu práce (ide o relatívne bežnú diagnózu), resp., že by jeho schopnosť pracovať bola znížená (napr. uznaním za ZŤP), t.j. navrhovateľ nijako nepreukázal závažné zdravotné komplikácie, ktoré by mu bránili vo výkone práce. Kľúčovou otázkou bolo skúmanie dôvodu poklesu príjmu otca. Súd dôkladne zvažoval hlavný argument otca – skutočnosť, že mu klesol príjem z dôvodu odchodu z práce do predčasného starobného dôchodku. Pri odchode do predčasného dôchodku dosahoval príjem cca 1750 eur netto, súčasný predčasný starobný dôchodok poberá vo výške 801,60 eur mesačne. Princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity, to znamená, že súd je povinný prihliadať aj k zjavne nevyužitým schopnostiam povinného rodiča. Zároveň zdôraznil, že žiaden účinný zákon v Slovenskej republike nezakotvuje povinnosť pracovať. Každý rodič má ale povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojich detí. Súd neupiera právo povinného na odchod do dôchodku (hoc aj skôr), avšak pripomína, že pokiaľ rodič plánuje zmenu, či už v oblasti zamestnania, bývania, investície, či počtu vyživovacích povinností, musí mať na zreteli vždy existujúce vyživovacie povinnosti tak, aby ich plnenie žiadnym spôsobom neohrozil, a to aj s predpokladom neustále sa zvyšujúcich potrieb detí. Každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k deťom nebolo ohrozené (Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24.05.2022 sp. zn. 7Co/19/2021). Skutočnosť, že povinný sa rozhodol odísť do predčasného starobného dôchodku bola jeho slobodným rozhodnutím ale vyživovacia povinnosť rodičov k deťom, ktoré nie sú schopné samé sa živiť, je ich zákonnou povinnosťou, z čoho vyplýva, že rodičia sú povinní zabezpečiť si príjem a vynakladať maximálnu snahu o zabezpečenie prostriedkov potrebných na výživu svojich detí. Povinný si musí byť vedomý plnenia svojej vyživovacej povinnosti voči synovi a má si zabezpečiť svoje záležitosti tak, aby bol schopný realizovať výživné v rozsahu zodpovedajúcom veku a jeho potrebám. Taktiež si pri svojom rozhodovaní o odchode zo zamestnania musel byť vedomý toho, v akom veku bolo v danom čase dieťa a že bude aj vo vyššom veku vyživovacia povinnosť ku nemu trvať, pričom táto skutočnosť (odchod do dôchodku) nemôže byť na ťarchu dieťaťa. Povinný dobrovoľne odišiel do predčasného starobného dôchodku a nepredložil taký relevantný doklad o zdravotnom stave, z ktorého by vyplývalo, že nie je schopný výkonu práce (Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13.04.2022 sp. zn. 20CoP/72/2021). Súd vychádzal z toho, že ide o dôchodok, ktorý je predčasný a hoci mal na to navrhovateľ právo, urobil tak v čase, kedy vedel, že má vyživovaciu povinnosť a preto mal veľmi dobre zvážiť svoje rozhodnutie a toto nemôže znamenať (vzhľadom na jeho potenciál) zníženie vyživovacej povinnosti a nesmie byť na ujmu vyživovaného dieťaťa. Ak súd zistí, že rodič zmenil doterajšie zamestnanie za menej výhodné, starostlivo skúma, či sa tak stalo z dôležitého dôvodu (napr. zo zdravotných dôvodov, z dôvodu odchodu rodiča z funkcie, na ktorej výkon nemá kvalifikáciu, z dôvodu organizačných zmien, zmeny bydliska); ak to tak nie je, vychádza z príjmov rodiča pred zmenou zamestnania (Rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 09.02.2016 sp. zn. 26CoP/25/2015). Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.02.2019 sp. zn. 3Cdo/236/2018).

7. Súd prvej inštancie uzavrel, že z vykonaného dokazovania absolútne nevyplývalo, že povinný ukončil svoj pracovný pomer z dôležitého dôvodu, nijako nepreukázal, že by sa z jeho zamestnania prepúšťalo, alebo že by nemohol v práci pokračovať kvôli zdravotnému stavu, a to prípadne aj na inej pozícii. Navrhovateľ síce tvrdil, že má problémy s chrbticou, avšak nebolo preukázané, že by tieto problémy dosahovali takú intenzitu, že by bol z pracovného procesu úplne vylúčený (naopak, ako sám uviedol na pojednávaní dňa 14.10.2024, do dôchodku odišiel z obavy, že sa začne prepúšťať). Aplikujúc § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd mal za to, že sa povinný vzdal výhodnejšieho zárobku, nakoľko k zníženiu jeho príjmu nedošlo z vážneho objektívneho dôvodu. V neposlednom rade súd prihliadol na vyplatené sumy (vianočná odmena 1341 eur, jubilejná odmena 800 eur, odchodné 15607,83 eur a odchodné akcie D. 1873,41 eur) a tiež z druhého piliera suma 12489,69 eur a z tretieho piliera suma 24199,98 eur. Pokiaľ sa navrhovateľ rozhodol odísť do predčasného dôchodku a znížiť svoj príjem, tak minimálne z týchto prostriedkov má možnosť plniť vyživovaciu povinnosť v sume 350 eur aj naďalej. Vzhľadom na skutočnosť, že súd vyhodnotil pokles príjmu povinného ako vzdanie sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, súd už ďalej podrobne nevyhodnocoval ďalšie dôkazy vykonané v konaní, napr. ustálenie výšky dôvodných potrieb plnoletého dieťaťa, dal však do pozornosti, že s fyzickým vekom sú spojené i vyššie výdavky osobnej potreby ako náklady na stravu, ošatenie, trávenie voľného času, školské učebnice nevyhnuté pre štúdium a pod., navyše dochádza k rapídnejmu zvyšovaniu ceny tovarov a služieb. Napokon súd prihliadol na to, že povinný sa so svojim synom vôbec nestretáva, nekontaktuje ho, neprispieva ničím nad rámec výživného. Zohľadnil tiež to, že bytové pomery povinného sú nepomerne lepšie (sám žije v 2-izbovom byte) ako skromné pomery v

akých žije jeho syn. Ak teda povinnému nevychádza finančná situácia v korelácii s platením stanoveného výživného, má možnosť upraviť si svoje bytové pomery tak, aby mohol získať finančné prostriedky, napr. predajom bytu, v ktorom aktuálne žije a kúpou bytu menšej rozlohy. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku.

8. Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie v celom rozsahu. Zdôraznil, že pracoval 33 rokov v G., H. ako technik a už v čase rozhodovania sa o možnosti odchodu do predčasného dôchodku mal začínajúce zdravotné problémy, takže odchod bol racionálnym rozhodnutím, nakoľko prideľované nadčasy pre nedostatok pracovníkov a jeho náplň práce vyžadovala činnosti, ktoré jeho zdravotnému stavu neprospievali. Výrazné zdravotné zhoršenie sa prejavilo krátko po odchode na dôchodok, pričom predložil lekárske správy o akútnych stavoch, kedy pre bolesť mal znemožnený pohyb a mohol chodiť len v predklone. Tento stav riešil rehabilitáciami. Lekárska správa upozorňuje na vyhýbanie sa nadmernému zaťaženiu a prácam vo vynútených polohách. Celkový zdravotný stav vyžaduje rehabilitácie, pravidelné cvičenie a dodržiavanie lekárskeho odporúčania. Dovtedy obývaný mezonetový byt, kde mal navrhovateľ toaletu na poschodí, bol práve pre problémy pohybového aparátu pre neho veľmi obtiažne užívateľný, preto ho zamenil za jednoúrovňový byt v dostupnosti zdravotnej starostlivosti aj občianskej vybavenosti, čomu zodpovedala vyššia cena bytu. Finančné prostriedky, na ktoré poukazuje súd (odstupné, druhý a tretí dôchodkový pilier) museli byť práve zo zdravotných dôvodov použité na tento účel, spolu s výraznou finančnou pomocou jeho matky. Žiadne z týchto peňazí neslúžili na zvýšenie osobného luxusu a pohodlia. Súd v napadnutom rozhodnutí poukazuje na potencialitu príjmov, ale nezohľadňuje otcov zhoršený zdravotný stav, ktorý by mu už neumožnil opätovne sa na trhu práce uplatniť s prípadným identickým príjmom ako pred odchodom na dôchodok, keďže je na trhu práce limitovaný úzko zameranou celoživotnou praxou (ktorú vykonával 33 rokov), vekom a aj zdravotným stavom. Súd neprihliadal ani na metodiku určovania výživného, pričom súd by mal spravodlivo vychádzať z aktuálnej situácie a nie z predpokladu.

9. Ďalej odvolateľ vytýkal súdu, že nepreveroval tvrdenia protistrany, že navrhovateľ po rozvode nadobudol majetok z bývalého bytu. Byt bol už pred prísťahovaním matky v jeho výlučnom vlastníctve, ktorý ho bez jej príspevku splatil hypotékou a takisto v byte neostali po odsťahovaní žiadne osobné veci matky ani syna, aj keď syn vyše roka po rozvode býval s otcom, ktorý sa o neho každodenne staral a ešte vyplácal k rukám matky dohodnuté výživné vo výške 350 eur. Otec sa teda nevyhýba vyživovacej povinnosti, ale poukazuje na súčasný nízky príjem pri zvýšených nákladoch. Syn pritom nepredložil počas dokazovania reálne žiaden hodnoverný doklad o navštevovaní vysokej školy formou celodenného štúdia a tento doklad s datovaním 17.10.2024 doložil do spisu až po vyhlásení rozsudku dňa 21.10.2024. Nepredložil súdu žiadne lekárske správy, ktoré by potvrdili jeho odvolávanie sa na úzkosti a depresie, kvôli ktorým nemôže ani brigádovať. Takisto nepredložil lekárske odporúčania na psychoterapie, jediný doklad z 03.09.2024 vo výške 400 eur za terapie v PSYCHE CLINIC s. r. o., ktorý dal súdu k dispozícii, nie je na jeho meno. Tvrdenia o nutnosti psychoterapie bez odporúčania všeobecného lekára, aj doklad bez mena pacienta je účelový a zavádzajúci. Syn si do svojich oprávnených nákladov započítava ničím nepodložené požiadavky na terapie, nájomné za byt matky, v ktorom býva aj matka a pravdepodobne aj jej partner, tiež ročnú daň za byt, úhrady záloh elektriny, internetu, UPC, hypotéku, bezúčelovú pôžičku atď. Rozhodnutie nijako nezohľadňuje jeho výhrady vznesené v konaní k synom uvádzaným nákladom. Pokiaľ syn poukazuje na výrazne zhoršené bytové podmienky u matky po rozvode rodičov, navrhovateľ uvádza, že takáto bytová situácia je identická ako za trvania manželstva rodičov v jednoizbovom byte otca na F. K., kedy tiež syn mal vďaka rozdeleniu izby svoj priestor. Keďže zdieľali spoločný priestor a nebolo možné sa zavrieť do druhej izby, je tiež potom klamlivé tvrdenie syna, že spolu s otcom nekomunikovali ani v čase bývania z dôvodu, že každý bol zavretý vo svojej izbe. Pokiaľ by bolo pravdivé tvrdenie, že v čase spolužitia pretrvávali takéto odmietavé vzťahy, sotva by vtedy 12 ročný syn ešte rok po rozvode rodičov ostal bývať u otca. Ich vzťahy ochladli po odchode syna k matke a súčasné účelové skresľovanie skutočností voči otcovi je len výsledkom matkinho vplyvu. Tiež nie je pravdivé, že by sa otec nesnažil o kontakt, syn však opakovane nereagoval na žiadne z jeho pozvaní k sebe a problém bol dostať syna čo len na spoločný obed.

10. Ďalej odvolateľ poukázal na to, že súd vypočul synovu matku (ktorá je tajomníčka zamestnaná na I. C. J., hoci nebola účastníkom konania a výpovede sa domáhala vlastnou vôľou, pričom táto ohľadom potvrdenia štúdií syna na súde len ukázala vo svojom mobile akúsi stránku školy, kde vraj bolo uvedené synovo meno, avšak náhľad na webovú stránku nie je dôkazom pravidelného a riadneho denného štúdia od roku 2023. Potvrdenie o riadnom dennom štúdiu, pravidelnej dochádzke a zvládnutých

skúškach je základným dôkazom pri domáhaní sa výživného, ale súd takýto doklad do skončenia pojednávania nemal k dispozícii a napriek tomu svoje rozhodnutie založil na základe náhľadu na webovú stránku v mobile matky a potvrdenie školy bolo do spisu založené až týždeň po vyhlásení rozsudku. Matka nepredložila žiadne doklady o počte osôb žijúcich v domácnosti, nezdokladovala či platí zálohy stanovené správcom na základe reálnych nákladov alebo je to len matkou uvedená čiastka s istotou prepreplatiev. Tiež nepravdivo uvádzala súdu, že býva len spolu so synom, hoci matka žije s novým partnerom, čo značne skresľuje podiel osôb na nákladoch. Matka účelovo a nepravdivo uvádza, že si z BSM neodniesla nič okrem osobných vecí, klamlivo uviedla existenciu BSM, zatajila že sa k navrhovateľovi prísťahovala do bytu v jeho výlučnom vlastníctve, ktorý on splatil bez jej prispievania.

11. Odvolateľ tiež vytyka súdu, že bez hodnoverných podkladov ustálil ako odôvodnené výdavky dieťaťa sumu 700 eur, z ktorej vychádzal pri určení výživného, avšak nie je odôvodnené, ktoré náklady v akej sume súd považoval za nutné a ako k výpočtu sumy 700 eur dospel. Otec zo súdom ustálených nákladov 700 eur má platiť v súčasnosti polovicu, t. j. 350 eur, pričom ani takéto rovnomerné delenie nezodpovedá príjmovej situácii každého z rodičov. Nezhľadňuje tiež zmenu pomerov spočívajúcu v zníženej záťaži matky, týkajúcej sa osobnej starostlivosti o dieťa, ktoré je už plnoleté, čo navyše dáva matke možnosť zárobkového rastu. V súčasnosti je životná úroveň každého z rodičov rozdielna a tomu by mal zodpovedať aj podiel každého z rodičov na nevyhnutných nákladoch plnoletého dieťaťa. Súd nerešpektoval ani porovnanie príjmov rodičov v súčasnosti a v roku 2016, keď v súčasnosti je otcov príjem 801,60 eur čo je oproti roku 2016 o 1/3 menej a naopak príjem matky je 1 134 eur čo je 3-násobne vyššie ako v roku 2016, súd neprihliadol na aktuálnu metodiku určovania výživného, keď ponecháva otcovi povinnosť platieb vo výške 43 % z jeho reálnych príjmov, čo je viac ako 1,5-násobok doporučený metodikou. Súd nezohľadnil skutočnosť, že pokiaľ otcovi v jeho zmenenej životnej situácii určí výživné 350 eur z jeho aktuálneho príjmu, nebude môcť po uhradení svojich nevyhnutných výdavkov pokračovať s odbornými rehabilitáciami a liečbou.

12. Odvolateľ považuje prístup súdu k veci za zaujatý s poukazom na to, že ani len nepožadoval predloženie dokladov potvrdzujúcich oprávnenosť poberania výživného ku dňu rozhodnutia veci, keď uznal doklady a tvrdenia, ktoré nemajú žiadny hodnoverný základ, keď do spisu až po vynesení rozsudku bol doplnený dokument zo stránky ministerstva školstva, kde je len všeobecne potvrdené podľa rodného čísla, že daná osoba je k 31.08.2024 evidovaná ako študent denného štúdia jednej zo slovenských škôl a do spisu doložené dňa 21.10.2024 potvrdenie syna o návšteve školy datované zo dňa 17.10.2024. Súd nedostatočne zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, neozrejmil ako dospel k sume 700,- eur ustálenej ním ako oprávnené náklady plnoletého dieťaťa, rozsudok bol vydaný v rozpore s dôkazmi, ktoré mal súd v deň pojednávania k dispozícii a na základe uvedeného považuje rozhodnutie za nesprávne. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok a výživné znížiť na sumu 240 eur mesačne, alternatívne zrušiť napadnutý rozsudok a vrátiť ho súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň poukazuje na možnosť ovplyvňovania a zasahovania matky plnoletého syna aj z jej pracovnej pozície tajomníčky súdu do konania, preto rozhodnutie považuje za ovplyvnené a zaujaté, a žiada, aby po vrátení veci bolo konanie pridelené inému sudcovi.

13. Plnoletý syn vo vyjadrení k podanému odvolaniu s rozsudkom súhlasil. Navrhovateľ odišiel do predčasného starobného dôchodku dobrovoľne a nepriložil adekvátne dokumenty dokazujúce neschopnosť výkonu práce. Sám si je vedomý, že odišiel dobrovoľne a to z obavy prepúšťania v práci. Na pojednávaní uviedol, že ukončil rehabilitácie a užíva už len výživové doplnky, tiež uviedol, že pre akútny zhoršený stav musel zmeniť bydlisko, pričom pôvodné bydlisko mal v mezonetovom rodinnom dome, ktorý mu dispozične nevyhovoval a z tohto dôvodu si kúpil 2-izbový byt na 3. poschodí v centre mesta. Pokiaľ navrhovateľ opakovane poukazuje na jeho štúdium na vysokej škole UCM FMK, súd si potvrdenie o návšteve školy nevyžiadal zrejme z dôvodu digitalizácie informácií, kedy ho dokáže potvrdiť na stránke ministerstva školstva pomocou rodného čísla. Navrhovateľ sa neustále domáhal potvrdenia o návšteve školy, preto po dohode so sudkyňou plnoletý syn toto potvrdenie dodatočne priložil v najbližšom možnom termíne v listovej podobe s originál pečaťou školy. Pokiaľ by porušoval pravidelné sa dostavovanie na prednášky alebo by neabsolvoval úspešne skúšky, bol by zo štúdia vylúčený. Štúdium prebieha štyrikrát do týždňa, občas aj cez víkendy, na štúdium pravidelne dochádza z C. do Trnavy. Školské výdavky predložené súdu predstavujú minimálne náklady spojené so štúdiom, pričom do nákladov bol zahrnutý iba notebook, ostatné školské pomôcky (napr. taška, grafický tablet, skriptá, knihy a pod.) si kupuje priebežne, do nákladov neboli zahrnuté žiadne lieky v prípade ochorenia. Podklady o rozpise svojich nákladov spojených s bývaním, k zaslaní ktorých ho vyzval súd, mu aj v stanovenej lehote doručil.

Nie je si vedomý žiadnych nedostatkov, na ktoré poukazuje jeho otec. Pokiaľ ide o mentálny zdravotný stav po jeho zhoršení navštívil psychoterapeutku, keďže však nejde o lekára, nemôže vystaviť lekársku správu. Od všeobecného lekára nie je potrebné odporúčanie. PSYCHE CLINIC s. r. o. je súkromná klinika a preto mu na vyžiadanie poslali potvrdenie o úhrade a to vo forme, ktorú predložil súdu. Keďže navrhovateľ poukazuje na účelovosť predloženého dokladu, preto syn prikladá potvrdenie o objednaní na terapiu a e-mailovú komunikáciu na vyžiadanie úhrady sedení.

14. V ďalšom sa plnoletý syn vyjadroval k majetku rodičov, ktorí do rozvodu žili v byte, ktorého vlastníkom bol síce výlučne otec, avšak je absurdné tvrdiť, že by matka toľké roky finančne neprispievala do spoločnej domácnosti. Po rozvode a dohode rodičov ostal syn bývať u otca z dôvodu dokončenia ZŠ, ktorá bola v blízkosti bydliska, i v tom čase mu však iba matka pravidelne nakupovala, varila, prala, žehlila a to výlučne v jej domácnosti a tiež mu zabezpečovala školské pomôcky, navštevovala s ním lekára a podobne. Vzťahy medzi otcom a synom boli chladné aj pred rozvodom a matka ho vo vzťahu k otcovi neovplyvňovala. Pri sťahovaní si s matkou mohli zobrať len osobné veci. Po ich odsťahovaní bola komunikácia medzi nimi veľmi zriedkavá, pričom nezáujem nebol len zo strany syna, ale aj zo strany otcovej. Tiež dáva do pozornosti, že otec má dospelého syna aj z prvého manželstva, s ktorým tiež neudržiava žiaden kontakt. Pokiaľ ide o účasť matky na konaní, nie je pravda, že by sa matka domáhala účasti na konaní, táto iba sprevádzala syna na pojednávanie a až na pokyn sudkyne bola vyzvaná zúčastniť sa pojednávania. Pracovnú pozíciu tajomníčky na D. C. J. nemožno považovať za faktor ovplyvňovania rozhodnutia Mestského súdu Bratislava II. Pokiaľ otec poukazuje na partnera matky, tak i otec sa vyjadril, že má partnerku. Matkin partner nežije s nimi v spoločnej domácnosti. Napriek zlepšenej finančnej situácii matky, je potrebné zohľadniť zvýšené životné náklady v porovnaní s rokom 2016 a skutočnosť, že náklady študenta vysokej školy sú podstatne vyššie ako žiaka základnej či strednej školy a napokon aj skutočnosť, že od januára 2025 bol zrušený daňový bonus. V čase kúpy bytu mal otec vedomosť o existencii vyživovacej povinnosti a tak mal možnosť vybrať si bývanie adekvátne jeho súčasným pomerom. Na základe uvedeného navrhol odvolanie zamietnuť.

15. Navrhovateľ v odvolacej replike poprel, že by súdu nepredložil dokumenty ohľadom zhoršeného zdravotného stavu a užívania výživových doplnkov, súd má k dispozícii lekárske správy o tom, že navrhovateľ užíva lieky od bolesti, ktoré nie sú výživovými doplnkami. Odborné rehabilitácie neukončil svojvoľne, ale z finančných dôvodov, nemá pri určenom výživnom finančnú možnosť pod dohľadom lekára rehabilitovať ani zlepšovať svoj zdravotný stav odbornou liečbou a terapiou. Na pôvodnej adrese nevlastnil rodinný dom, ale 2-izbový byt mezonetového typu s tromi úrovňami obytnej plochy, LV s konkrétnymi údajmi o byte je založený v spise. Súčasný 2-izbový byt je jednoúrovňový a výška poschodia je bezpredmetná, nakoľko ide o štandardný bytový dom s výťahom. Pokiaľ syn nedoložil potvrdenie o štúdiu ako základný dôkaz pred prvým pojednávaním, mal možnosť tak urobiť na pojednávaní. Webové stránky prezentované jeho matkou neuvádzali ani meno, ani školu. Súd žiadal od syna vydokladovať náklady od 30.05.2023 do 30.05.2024, pričom doteraz neboli vydokladované 12 mesiacov späťne náklady predpísané správcom, ale iba časť obdobia tiež nie je preukázané, že by so synom a matkou v uvedenom období nežila ďalšia osoba. Súd nemal do nevyhnutných nákladov zahrnúť psychoterapeutické sedenia, ktoré sú synovou pocitovou potrebou a bez doporučenia lekára toto nemožno považovať za nevyhnutný náklad. Matkin trojnásobne zvýšený príjem od rozvodu po odpočítaní štátom zrušených daňových bonusov a pri možnosti intenzívnejšie sa pri dospelom synovi venovať svojej práci nie je porovnateľný so zmenenou životnou situáciou otca. Pokiaľ ide o zmenené životné náklady od roku 2016, toto sa dotýka všetkých rovnako. Odvolateľ trvá na tom, že matka ovplyvňuje priebeh konania, keď z pozície tajomníčky má širšie pracovné vzťahy než len v mieste výkonu svojej práce.

16. Plnoletý syn v odvolacej duplike uviedol, že podľa poslednej lekárskej správy rehabilitácie otca ukončil lekár, ktorý odporučil pokračovať v pravidelnom domácom cvičení. Ohľadom kúpy otcovho bytu plnoletý syn zdôrazňuje, že otec ho kúpil za viac ako 200 000 eur v hotovosti a neustále poukazuje na svoju zlú životnú situáciu. Byt je na 3. poschodí a nie je zrejmé či je otcov zdravotný stav taký vážny, ak neuvažuje s prípadnou poruchou výťahu. Pokiaľ ide o potvrdenie o škole, syn opätovne poukazuje na to, že súd nevyžadoval potvrdenie o návšteve školy, preto bolo potvrdenie na základe rodného čísla vygenerované zo stránky ministerstva školstva na pojednávaní. Keďže sa otec ale stále domáhal potvrdenia v písomnej forme, preto ho syn v najkratšom možnom čase priložil do spisu. Pokiaľ odvolateľ poukazuje na nedostatočné doloženie dokladov o nákladoch, syn uvádza, že v plnom rozsahu vyhovel výzve súdu na ich predloženie. Pokiaľ ide o zaplatenie terapií, potvrdenie o úhrade mohol syn priložiť

len v takej forme, v akej mu ho klinika vystavila a pre dôveryhodnosť priložil aj svoju e-mailovú žiadosť o vyhotovení potvrdenia. Je smutné, že otec rieši len dôveryhodnosť dokladu a nebol schopný do dnes opýtať sa syna alebo jeho matky aký má syn v skutočnosti problém.

17. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce, súc viazaný rozsahom podaného odvolania, keďže ide o konanie, ktoré možno začať len na návrh (§ 65 CMP), nie však dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolaniu povinného nie je možné priznať úspech.

18. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

19. Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý zamietol návrh otca na zníženie výživného.

20. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu s poukazom na kritériá rozhodné pre určovanie výživného (§ 62 ods. 1, 2, 4, 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine) dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti, vykonané dôkazy správne zhodnotil a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, pričom svoje rozhodnutie aj logicky a podrobne zdôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2 CSP) a ani s prihliadnutím na odvolaciu argumentáciu otca nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a vzhľadom k odvolacím námietkam sa žiada doplniť iba nasledovné:

21. Vychádzajúc z obsahu podaného odvolania, podstatou odvolacej argumentácie bolo nedostatočné a nesprávne zistenie skutkového stavu súdom prvej inštancie ako aj nesprávne právne posúdenie veci. Podľa názoru odvolateľa súd najmä nesprávne vyhodnotil jeho možnosti a schopnosti s prihliadnutím na jeho vlastné potreby, v dôsledku čoho dospel k nesprávnemu záveru o primeranosti doterajšieho výživného.

22. Odvolací súd však nezistil v postupe prvoinštančného súdu žiadne z vytýkaných pochybení, ktoré by viedlo k nesprávnemu rozhodnutiu v merite veci. Vykonané dôkazy vždy hodnotí súd podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky, o taký prípad však nešlo.

23. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerane majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

27. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

28. Vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona a obsahu spisu dospel aj odvolací súd k rovnakému záveru ako súd prvoinštančný a síce, že nie je dôvod na zníženie výživného. Suma doposiaľ stanoveného výživného vo výške 350 eur mesačne je primeraná nielen aktuálnym odôvodneným potrebám oprávneného ale aj schopnostiam a možnostiam povinného. V prvom rade treba poukázať na skutočnosť, že oprávnený napriek dosiahnutiu plnoletosti, je vysokoškolským študentom a stále je odkázaný výživou na svojich rodičov. Pokiaľ odvolateľ vytýka súdu, že v čase jeho rozhodovania nemal preukázanú rozhodujúcu skutočnosť, ktorou je štúdium denného štúdia jeho syna na vysokej škole, odvolací súd uvádza, že tento argument možno síce považovať za dôvodný, keďže tvrdenia oprávneného neboli v čase vyhlásenia rozsudku, t.j. ku dňu 14.10.2024, preukázané spôsobom vylučujúcim akékoľvek pochybnosti, uvedený nedostatok však bol krátko na to konvalidovaný zo strany oprávneného dodatočným doručením potvrdenia Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnava, vystaveného dňa 17.10.2024, z ktorého je nepochybné, že plnoletý syn navrhovateľa je riadnym študentom I. stupňa štúdia a to dennou formou na Fakulte masmediálnej komunikácie. Odvolací súd tak v čase tohto rozhodovania mal uvedené skutočnosti za bezpečne preukázané.

29. Z dôvodu riadneho denného štúdia, ktorým sa plnoletý syn pripravuje na budúce povolanie, preto trvá vyživovacia povinnosť jeho rodičov, nakoľko nemá vlastné príjmy, z ktorých by mohol svoje potreby uspokojovať. Neobstojí námietka odvolateľa, že oprávnený nepredložil súdu žiadne lekárske správy, ktoré by potvrdili jeho odvolávanie sa na depresie a úzkosti, kvôli ktorým nemôže ani brigádovať. Požiadavka povinného, aby si syn popri sústavnej príprave na budúce povolanie formou denného štúdia na vysokej škole obstarával aj príjmy, je nelegitímna. Brigádnická činnosť študenta nie je jeho povinnosťou a povinný rodič a ani súd nemôže od neho spravodlivo požadovať, aby popri štúdiu vo voľnom čase ešte zarábala na pokrývanie jeho základných potrieb, keďže jeho prvoradou povinnosťou je predovšetkým plniť si všetky povinnosti študenta a riadne absolvovať štúdium ako prípravu na svoje budúce povolanie. Navyše i prípadné nepravidelné príjmy z brigádnickej činnosti v zmysle ustálenej judikatúry v zásade nie sú spôsobilé ovplyvniť výšku vyživovacej povinnosti rodičov, ktorí sú povinní plniť si ju podľa svojich schopností a možností.

30. V danom prípade možnosti a schopnosti otca ako povinného rodiča boli súdom prvej inštancie zistené a vyhodnotené správne. Otec síce reálne dosahuje nižší príjem ako v čase posledného rozhodovania o výživnom, súd ale správne postupoval, keď skúmal dôvody, pre ktoré k zníženiu príjmu došlo a posudzoval zavinenie otca na takejto zmene pomerov. Záver o tom, že pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce“ vyplýva aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR z 20. februára 2019, sp. zn. 3Cdo 236/2018, ako aj z ďalších rozhodnutí vyšších súdov.

31. Keďže v prejednávanej veci ide o prípad, kedy k zníženiu príjmu otca došlo z dôvodu jeho odchodu do predčasného dôchodku, bolo treba posúdiť dôvody takehoto predčasného ukončenia pracovného pomeru. Odvolací súd zhodne so súdom prvoinštančným mal za to, že otec nepreukázal žiadny taký objektívny dôvod, ktorý by súd mohol zohľadniť v jeho prospech. Pokiaľ odvolateľ dôvodí odchod do dôchodku začínajúcimi zdravotnými problémami, treba uviesť, že žiadne relevantné zdravotné prekážky, ktoré by bránili v pokračovaní v práci, otec nepreukázal. V konaní doložil iba lekársku správu oddelenia urgentnej medicíny Nemocnice Bory o vyšetrení zo dňa 26.04.2024, na ktoré sa dostavil pre bolesť chrbta, pričom zo správy vyplývajú problémy s chrbticou (dorzálna extrúzia disku, podľa opisu udalosti spravil pred dvomi týždňami prudký pohyb v drieku a seklo ho, postupne sa bolesť rozšírila ..) a lekár ho spolu s predpísanou liečbou odporučil na rehabilitácie. Uvedený dôkaz nie je spôsobilý preukázať nepriaznivý zdravotný stav otca ako dôvod nemožnosti pokračovať v práci. Predovšetkým totiž uvedená lekárska správa bola vystavená až v čase, kedy otec už niekoľko mesiacov bol na predčasnom dôchodku, preto uvedený problém nemohol byť dôvodom, pre ktorý do dôchodku odišiel (odhliadnuc od skutočnosti, že zo samotnej lekárskej správy nevyplýva, že by otec nemohol viac pokračovať v práci).

To isté platí aj o lekárskej správe Penta Hospitals z kontrolného rehabilitačného vyšetrenia, ktoré je až z 19.07.2024 (rehabilitácie prebiehali v termíne od 14.06. do 19.07.2024). Otec pritom predčasne odišiel zo zamestnania v decembri 2023 a treba uzavrieť, že k uvedenému obdobiu, resp. obdobiu predchádzajúcemu, otec nepredložil súdu žiadny dôkaz o zdravotných problémoch, ktorý by jeho odchod objektívne zdôvodňovali. Žiada sa doplniť, že i v prípade, ak by určité zdravotné problémy v tom čase u otca existovali, vzhľadom na pretrvávajúcu výživovaciú povinnosť k synovi mal zotrvať v práci dovtedy, kým mu to zdravotný stav dovoľoval a v prípade, že by závery lekára neumožňovali pokračovať ďalej v doterajšej práci, prichádzalo do úvahy preradenie na inú pozíciu, zodpovedajúcu zmenenej pracovnej schopnosti. Až následne prichádzali do úvahy iné možnosti, ktoré by eventuálne mohli byť súdom vyhodnotené inak, než je tomu v prejednávanej veci, kedy otec jednoznačne nepreukázal vážny dôvod predčasného odchodu do dôchodku bez toho, aby mal súčasne zabezpečený porovnateľný príjem z iných zdrojov. To, či by sa otcovi po prejavení sa jeho zdravotných problémov podarilo zamestnať sa alebo nie, a ak áno s akým príjmom, je otázkou v súčasnosti už iba hypotetickou, pretože otec sa o to, podľa všetkého ani nepokúsil a preto jeho tvrdenie nemá žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní. Treba potom dospieť k záveru, že pokiaľ teraz otec dosahuje príjem iba 801,60 eur ako predčasný dôchodok, treba pri aplikácii ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine vychádzať z vyššieho príjmu, ktorý dosahoval u zamestnávateľa pri odchode do dôchodku vo výške cca 1.750 eur netto, a ktorého sa otec vzdal bez vážneho dôvodu, hoci si bol vedomý svojej výživovacej povinnosti k synovi.

32. Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine). V zmysle citovaného ustanovenia predstavuje teda práve zmena pomerov hmotnoprávnu podmienku pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom. Zmena pomerov musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne a to okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne, vývojom životných nákladov. K záveru o tejto zmene možno dospieť len zistením rozhodných kritérií v čase pôvodného rozhodovania a v čase nového rozhodovania a ich vzájomným porovnaním.

33. Z porovnania aktuálnych pomerov účastníkov konania s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výživnom rozsudkom OS Bratislava III č.k. 51P/304/2016-40 zo dňa 25.11.2016 je zrejmé, že príjem oboch rodičov sa oproti roku 2016 zvýšil a to matke zo sumy cca 450 eur na sumu cca 1.135 eur a otcovi zo sumy cca 1.233 eur na cca 1.750 eur (potenciálny príjem). Zároveň dieťa ako osoba oprávnená na výživné, bola v roku 2016 žiakom 7. triedy s bežnými výdavkami na školu a bežnými mimoškolskými aktivitami, s mierne zvýšenými výdavkami v súvislosti so špeciálnou diétou, pričom v súčasnosti ide o študenta vysokej školy v Trnave, teda nepochybne došlo k nárastu jeho výdavkov v súvislosti s nákladmi na štúdium aj dopravou do školy, zároveň, keďže ide už o dospelého muža, prirodzene vzrástli za uplynulé roky aj jeho výdavky na bežné potreby ako strava, ošatenie, obuv, voľnočasové či športové aktivity, mimo toho preukázal výdavky na psychologické terapie, ktorých sa zúčastňuje z dôvodu úzkostných stavov. Popieranie takýchto výdavkov zo strany odvolateľa (ktoré navyše oprávnený podľa názoru súdu riadne preukázal) a to z dôvodu, že návštevám psychológa nepredchádza odporúčanie lekára, považuje odvolací súd za neopodstatnené. Niet dôvodu domnievať sa, že by oprávnený podstupoval psychoterapiu, pokiaľ by to nepotreboval, takéto domnienky postrádajú logiku, pričom psychologické terapie nie sú podmienené odporúčaním lekára.

34. Pokiaľ ide o odôvodnené potreby plnoletého syna, odvolateľ síce ich výšku popieral, odvolací súd však zhodne so súdom prvoinštančným považoval náklady na plnoletého syna vo výške cca 700 eur mesačne za opodstatnené a zodpovedajúce aj možnostiam a schopnostiam rodičov. Treba pripomenúť, že odôvodnené potreby dieťaťa sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a pod. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, ale sú bezprostredne ovplyvňované i schopnosťou a možnosťou rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb, nutných pre život kultúrneho človeka. Naopak, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vyspelejšej spoločnosti. Treba dodať, že samotný prechod dieťaťa zo základnej školy na strednú školu, rovnako ako zo strednej školy na vysokú školu je považovaný

ustálenou súdnou praxou za takú podstatnú zmenu pomerov, ktorá v zásade odôvodňuje zvýšenie výživného. V prípade syna navrhovateľa za uplynulé obdobie k žiadnemu zvýšeniu výživného nedošlo.

35. Vychádzajúc z uvedeného a porovnávajúc zmeny v pomeroch účastníkov, ktoré nastali od ostatného rozhodovania o výživnom treba uzavrieť, že pri zvýšených príjmoch oboch rodičov oproti stavu v roku 2016, a pri náraste odôvodnených potrieb oprávneného, ktorý od poslednej úpravy výživného ukočil základnú školu, medzičasom aj strednú školu a je už študentom vysokej školy s výdavkami dospelého muža i zvýšenými výdavkami na štúdium a zdravotný stav, nebolo nijako možné dospieť k záveru, že by takto zmenené pomery mohli odôvodňovať zníženie výživného, zvlášť keď súd musel prihliadnúť aj na ostatné príjmy navrhovateľa, ktoré mu boli vyplatené koncom roka 2023 a majetok v podobe dvojizbového bytu zakúpeného za viac ako 200.000 eur. Skutočnosť, či v domácnosti matky býva okrem nej a syna ešte iná osoba (partner matky), ani skutočnosť, či matka platí zálohy stanovené správcom na základe reálnych nákladov, alebo výšku záloh stanovila sama, nie sú významné do takej miery, aby zistenia o nich mohli ovplyvniť výsledok tohto konania, preto by bolo nadbytočné a nevhodné vykonávanie dokazovania v tomto smere.

36. Zistenia, ku ktorým dospel prvoinštančný súd ohľadom možností a schopností povinného ako aj odôvodnených potrieb oprávneného postačujú na prijatie záveru o nedôvodnosti podaného návrhu na zníženie výživného. Výživné v sume 350 eur predstavuje približne 20% z potenciálnych príjmov otca, ktorá výška výživného zodpovedá rozhodovacej praxi tunajšieho krajského súdu, v zmysle ktorej jeho výška sa stanovuje v rozsahu od 20% do 30% z priemerného čistého mesačného príjmu povinného na všetky výživou odkázané osoby s prihliadnutím na osobitosti každého prípadu (najčastejšie vek dieťaťa, mimoriadne zvýšenie nákladov na výživu zo zdravotných alebo iných dôvodov, u maloletých detí miera osobnej starostlivosti rodiča o dieťa a pod.). Pokiaľ povinný v odvolaní poukazuje na Metodiku pre výpočet výživného zverejnenú Ministerstvom spravodlivosti SR (ktorá je síce materiálom odporúčacieho charakteru, jeho zámerom je však zjednocovať procesné postupy a rozhodovaciu prax súdov v rodinnoprávnej agende) treba uviesť, že podľa uvedenej metodiky v prípade existencie jednej vyživovacej povinnosti ako má povinný, predstavuje primerané výživné na jedno dieťa študujúce na vysokej škole podiel z jeho priemerného čistého mesačného príjmu vo výške 26%, čo je viac, ako v súčasnosti platí navrhovateľ.

37. Vo vzťahu k pochybnostiam odvolateľa o možnosti ovplyvňovania a zasahovania matky oprávneného do konania z jej pozície tajomníčky na inom okresnom súde, odvolací súd uvádza, že z obsahu spisového materiálu nič také nevyplýva. Pokiaľ by otec mal vedomosť o zaujatosti zákonného sudcu, mal možnosť vzniesť námietku zaujatosti v súlade so zákonom, čo však neurobil a odvolací súd nezistil v jeho tvrdeniach nič relevantné, na čo by pri svojom rozhodovaní mal prihliadať.

38. Pokiaľ ide o ďalšie argumenty, už nespôsobilé ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné sa s nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne).

39. Vedený týmito úvahami odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 387 ods. 1, 2 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil vrátane správneho výroku o trovách konania. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP, pretože žiaden z účastníkov nepodal návrh na ich priznanie v zmysle § 57 CMP.

40. Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).